

شـرـلـی

شـارـلـوتـ بـروـتـهـ

ترجمـهـ اـ.ـ بـ.ـ فـرـیدـهـ آـنـمـوـرـیـ

سرشناسه

برونته، شارلوت، ۱۸۱۶ - ۱۸۵۵ م

Bronte, Charlotte

: شرلی / شارلوت بروننه؛ ترجمه فریده تیموری.	عنوان و نام پدیدآور
: تهران: سمیر، ۱۳۸۹.	مشخصات نشر
: ۶۳۲ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۹۶۴-۲۲۰-۰۷۱-۹:	شابک
: فیبا	وضعیت فهرست‌نویسی
: عنوان اصلی: Shirley, 2007.	یادداشت
: داستان‌های انگلیسی -- قرن ۱۹ م.	موضوع
: تیموری، فریده، ۱۳۲۴ -، مترجم	شناسه افزوده
PZ۳ ۱۳۸۹:	رده‌بندی کنگره
۸۲۳/۸:	رده‌بندی دیوبی
۶۳-۲۸۶۷ م:	شماره کتابشناسی ملی

ناشر :	سمیر
عنوان :	شرلی
نویسنده :	شارلوت بروننه
متجم :	ا.ب. فریده تیموری
چاپ سوم	۱۴۰۳
تعداد :	۱۰۰
چاپ :	هنگام
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۲۲۰-۰۷۱-۹

تهران، خیابان اردبیلهشت، کوچه وحید، پلاک ۳، واحد ۴، تلفن: ۰۳۱۶۶۹۶۰۶۰۳ - ۰۲۱۳۷۷۲۶

www.samirpublication.com

قیمت: ۵۵۰,۰۰۰ تومان

مقدمه

خلق اثر شرلی مربوط به سال‌های ۱۸۱۱ - ۱۸۱۲ قرن نوزدهم است. داستان منطبق بر وقایع تاریخی وقت انگلیس است، و به این جهت به شدت مورد پسند و اقبال منتقدین و خوانندگان قرار گرفت. مسئله مهم تاریخی این زمان نبرد ناپلئون و محاصره همه جانبه او برای شکست انگلیس در سراسر اروپا بود و پایداری انگلیسی به وسیله وضع قوانین جدید برای تنظیم اقتصاد داخلی و مبارزه مردم و کلیسا موجب اهمیت بیشتر داستان شرلی شد.

شارلوت برونته عالی ترین نویسنده زنی است که تمامی تجارب فردی زندگی اش و همه بینش اجتماعی و نرمود در زندگی دیگران را برای خلق آثارش به کار گرفته است و داستان‌هایش چنان متاخر و پیزگی‌های روحی خود او است که گویا این اوست که بر کلمات جاری است. زندگی شارلوت برونته بر خوانندگان آشنای او روشن است. او فرزند پدری مذهبی و روحانی بود که با خواهره هر محیط کلیسا زندگی می‌کردند. در تختین سال‌های کودکی طعم تلخ بی‌مادری را چشید، یک خواهر و برادرش در زمان طفولیت از جهان رفتند، او و سه خواهر دیگرش در پشت دیوارهای سخت و سنگین کلیسا و فضای غم‌انگیز و تلخ آن سال‌های رشد و باروری را طی کردند. دخترانی از طبقهٔ خیلی متوسط بدون هیچ‌گونه امنیت مالی و پشتوانهٔ روحی، که شرایط غالب بر زندگی‌شان نیز امکان ازدواجی رهایی بخش را به آنان نمی‌داد و تنها شناسی که اجتماع زمان و یکتوریا در وراء همه آرزوها یاشان به آنها می‌داد این که معلم سرخانه بشوند، و این با آرزوها و امیالشان خیلی فاصله داشت، و چنین شرایطی بی‌شک چندان لطف و جاذبه‌ای نداشت و آنها ناگزیر به دنیای رویاهای آرام بخش جذب شدند.

«شرلی» از طرفی تکیه بر حقایق تاریخی دارد و از طرف دیگر متاثر از مسائل رماناتیک و تجارب شخصی نویسنده است، ولی در مقایسه با آثار دیگرش، در این اثر نهادهای دیگری است که چندان تطابقی با روحیات فردی او ندارد، و این برای

منتقدین با مقایسه نوشه‌های دیگرش سبب گردید که این داستان را عاری از نیروی الهام و اندیشه‌های پرورش یافته خاص او بدانند.

از ویژگی‌های شرلی این که هیچ فرد واحدی قویاً محور ماجراها نیست. و به اصطلاح قهرمان اصلی در آن به چشم نمی‌خورد و همه شخصیت‌ها نقش‌هایی به هم آمیخته دارند و این نکته خود موجب شده است که خواننده به عمق داستان شرلی نزدیک شود و نویسنده را بر آن داشته که جزء جزء حوادث را توضیح دهد و وقایع را به هم بدوزد تا خواننده را از گیجی و سردرگمی نجات دهد. آن قسمت از داستان که به شرایط اجتماعی خاص وقت انگلیس مربوط می‌شود، روشی و راضی‌کننده است و قدرت ترسیمی ماهرانه‌ای در آن مشهود است. انتقاد منتقدین فقط در عدم یکپارچگی و اتحاد سایر طرح‌های داستان است که پیوند معنوی گسیخته نویسنده سعی در وصل آنها دارد، ولی پاسخ به این انتقاد چندان مشکل نیست. زمانی که مسائل واقعی تاریخی و اجتماعی زمان و تفکرات شخصی و تاثرات از زندگی فردی نویسنده که خارج از این زمان است به هم می‌آمیزد چنین اشکالی را به وجود می‌آورد. این جاست که نویسنده برای پیوند جنبه‌های مختلف، شخصیت‌هایی می‌افزید که یکن آزاد و آزاده با دنیایی سرشار از هیجان، بند گسیخته و دیگری درون‌گرای پرنور باشند و بند بندۀ روحی و اجتماعی، اسیر قفس رنج‌های درونی و بیرونی، اینها در کنار سهمی از داستان را به خود اختصاص می‌دهند. با این که هیچ یک محور داستان نداشته با هم بسیار متفاوتند. به عبارتی دیگر داستان شرلی همچون داستان زندگی است که همه چیز و همه نوع وقایع و اتفاق در آن هست که در عین بی‌ارتباطی به یکدیگر، علت و معلول یکدیگرند.

علی‌رغم تعهد شرلی به تاریخ، به اجتماع، به تجزیه تحلیل‌های اجتماعی زمان، به سیاست، اقتصاد، مذهب و علی‌رغم تعهدش به طبقات اجتماعی که سازنده فرم و شکل جامعه بودند، شارلوت برونته به جدال بین احساسات پرورش یافته خیال و واقعیت پرشنگ زندگی پشت نکرد. عقیده داشت نوشن شرلی که قسمت‌هایی از آن پروردۀ تخیلات پردمانۀ اوست، او را از دنیای تاریک و دلتنگ واقعیت به سرزمین غیرواقعی ولی پرنور و شاد می‌برد. او می‌گوید: «همه سپاسم را به درگاه خداوند پیش‌کش می‌کنم که این توان را به من داد که برای جلوگیری از فرو ریختن و خرد شدن در زیر پتک گران واقعیت‌های تلخ به دنیای شاد و پرنور تخیلات پناه گیرم تا نابودی ام را به چشم نبینم» او از تخیلات و تجسمات ذهنی این‌طور دفاع می‌کند.

«چه کسی به تخیلات اهمیت می‌دهد؟ چه کسی آن را پوچ نمی‌داند و ثمرة ضعف نمی‌خواند؟ آیا بیش از این‌که موهبت الهی باشد، یک بیماری و پریشانی روانی نیست؟»

این‌ها سوالاتی است که شاید در همه اذهان مطرح باشد و شاید واقعاً این‌طور هم باشد، ولی بهتر است به کسانی گوش فرا دهیم که ساکن دنیای پررنگ و زیبا و بی‌انتهای ذهنی هستند. قلب من سرد خواهد بود اگر از چشمۀ این آب حیات سیراب نگردد. چشمانم تاریک است اگر مشعل آن نگاه مرا نور نبخشد، خیلی تنها خواهم شد. اگر این همسفر بیگانه مرا ترک کند آن به تمامی شادی‌های بهار است و افسون تابستان، همه آرامش خزان را دارد و لحظات تسلی‌بخش زمستان، و اینها تمامی زندگی است. این همه آن چیزی است که در خارج از خود همه می‌جویند و نمی‌یابند، اوهام است، آری، ولی من آن را به ارز هم عوض نخواهم کرد.

نکات مهم دیگری که شرلی به آن تکیه دارد، نکته‌هاییست نه چندان بیگانه و نه چندان دور افتاده. عدم تساوی‌های حقوقی و اجتماعی و بی‌عدالتی‌های حاکم بر جامعه وقت انگلیس است. اولین گروهی که آماج قرار گرفته است زنان و به خصوص زنان مجرد و ازدواج نکرده بوندانه‌های سطوح دیگر معلمان و معلمان خصوصی که فاقد هر نوع پشتونهای بودند. کارکران بودند که باز شکل دیگری از این نابسامانی زندگی مادی و روحی را بر خورد حمل می‌کنند. داشتن همیشگی و جاری در متن تاریخ و اجتماع بشری.

* * *